

O‘zbekiston Respublikasi
Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi

Menejment
bakalavriat ta’lim yo‘nalishining davlat ta’lim talablari

Qo‘qon - 2021

SO‘Z BOSHI

1. ISHLAB CHIQILGAN VA KIRITILGAN:

- Qo‘qon universiteti;
- Qo‘qon shahar hokimligi.

2. TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi huzuridagi Oliy va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta‘limi yo‘nalishlari bo‘yicha o‘quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashning 202 1 yil «26» fevral dagi 1 - sonli yig‘ilishida ma‘qullangan.

3. JORIY ETILGAN:

Qo‘qon universiteti.

Mazkur davlat ta‘lim talablarini O‘zbekiston Respublikasi hududida rasmiy chop etish huquqi O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r	bet
1. <i>Menejment</i> bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tavsifi.....	4
1.1. Qo'llanish sohasi.....	4
1.2. <i>Menejment</i> ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.....	4
2. <i>Menejment</i> ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga qo'yiladigan umumiy talablar.....	6
2.1. Bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga qo'yiladigan umumiy talablar	6
2.2. <i>Menejment</i> ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyatlariga qo'yiladigan davlat ta'lim talablari.....	7
3. <i>Menejment</i> bakalavriat ta'lim yo'nalishi o'quv rejasi va fan dasturi (sillabus)lari mazmuniga qo'yiladigan umumiy talablar.....	9
3.1. O'quv reja fanlari bloklari mazmuniga qo'yiladigan umumiy talablar.....	10
3.2. <i>Menejment</i> bakalavriat ta'lim yo'nalishi o'quv rejasidagi yuklama hajmi.....	11
Bibliografik ma'lumotlar.....	12

1. *Menejment* bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tavsifi

Menejment ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlovchi oliy ta'limning kredit tizimi (ECTS) asosida ta'lim berishga yo'naltirilgan o'quv reja va fan dasturi (sillabus) asosida amalga oshiriladi, uning nazariy va amaliy mashg'ulotlarini to'liq o'zlashtirgan, belgilangan miqdordagi kreditni olgan (240 kredit, GPA 2 va undan yuqori) shaxsga «bakalavr» malakasi (darajasi) hamda oliy ma'lumot to'g'risidagi davlat namunasidagi rasmiy hujjat(lar) beriladi.

O'quv reja va fan dasturi (sillabus)da ko'zda tutilgan o'quv shakli, me'yoriy muddati va unga muvofiq mos malaka darajasi 1- jadvalda keltirilgan.

1-jadval

O'quv reja va fan dasturi (sillabus)ning muddati va bitiruvchilarning malaka(daraja)si

O'quv reja va fan dasturi (sillabus)ning nomi	Malaka (daraja)	O'quv reja va fan dasturi (sillabus)ni o'zlashtirishning me'yoriy muddati
Bakalavriat ta'lim yo'nalishining o'quv rejasi va fan dasturi (sillabus) lari	Bakalavr	4 yil (240 kredit, GPA 2 va undan yuqori)

1.1. Qo'llanish sohasi

1.1.1. Oliy ta'limning ushbu davlat ta'lim talabi *Menejment* ta'lim yo'nalishi bo'yicha oliy ma'lumotli bakalavrlar tayyorlash o'quv reja va fan dasturi (sillabus)larining o'zlashtirilishini amalga oshirishda Qo'qon universiteti nodavlat oliy ta'lim muassasasi (keyingi o'rinlarda - Qo'qon universiteti) uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Qo'qon universiteti *Menejment* bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha kadrlar tayyorlashda mazkur davlat ta'lim talabi asosida o'quv reja va fan dasturi (sillabus)larni ishlab chiqish va nashr etish huquqiga ega.

1.1.3. Davlat ta'lim talabining asosiy foydalanuvchilari:

– mazkur ta'lim yo'nalish bo'yicha fan, texnika va ijtimoiy soha yutuqlarini hisobga olgan holda o'quv reja va fan dasturi (sillabus)larini sifatli ishlab chiqish, samarali amalga oshirish va yangilash uchun mas'ul Qo'qon universiteti ning professor - o'qituvchilari;

– ta'lim yo'nalishining o'quv reja va fan dasturi (sillabus)larini o'zlashtirish bo'yicha o'quv hamda tarbiya faoliyatini samarali amalga oshiruvchi barcha xodimlari va talabalari;

– o'z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan Qo'qon universiteti ning boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, akademik departament boshlig'i, dekanlar va kafedra mudirlari);

– bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi iste'molchi korxonalar va tashkilotlar;

– Qo'qon universiteti ni moliyalashtirishni ta'minlovchi ta'assischilar;

– oliy ta'lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli Davlat organlari;

– ta'lim yo'nalishini ixtiyoriy tanlash huquqiga ega bo'lgan talabalar va boshqa manfaatdorlar.

1.2. *Menejment* ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi

1.2.1. *Menejment* ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari:

Menejment bakalavriat ta'lim yo'nalishi – fan-ta'lim va ishlab chiqarish sohasidagi yo'nalish bo'lib, quyidagilardan iborat: turli mulk shakllariga tegishli, turli tarmoq, sohalarning xo'jalik yurituvchi sub'ektlari, moliya, kredit va sug'urta muassasalari, davlat hamda mahalliy hokimiyat organlari, akademik va tarmoq, ilmiy tadqiqot tashkilotlari, maktabgacha, umumta'lim, o'rta maxsus va oliy ta'lim muassasalarining iqtisodiy, moliya, marketing, ishlab chiqarish – iqtisodiy va tahlil xizmatlarini o'z ichiga oladi tarmoqlar va sohalar bo'yicha tarmoqlari va korxonalarini rivojlantirishga, istiqbolini belgilashga, kasbiy ko'nikmaga, mutasaddilik qobiliyatiga yo'naltirilgan inson faoliyatining vositalari, usullari, metodlari va uslublarining majmuasini qamrab oladi.

Shu jumladan:

- moliya, kredit va sug'urta muassasalarini;
- davlat va mahalliy hokimiyat organlarining iqtisodiy va investitsiya bo'limlari;
- akademik va tarmoq ilmiy tadqiqot tashkilotlarining iqtisodiy, moliya bo'linmalari;

1.2.2. Menejment ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob'ektlari:

- davlat, aksiyadorlik va xususiy kompaniyalar (firmalar), ishlab chiqarish birlashmalari, iqtisodiyotning turli soha va tarmoqlarini boshqarish;
- iqtisodiyotning turli tarmoq va sohalarning xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish istiqbollari belgilash bo'yicha iqtisodiy, tashkiliy masalalar yechimlarini menejmentning rivojlanish qonuniyatlari va zamonaviy konsepsiyalari asosida ishlab chiqish va amalga oshirish;
- boshqaruv jarayonini ta'minlash uchun tashkil etilgan jamoa va guruhlarini boshqarish;
- ta'lim jarayoniga mos o'rta va o'rta maxsus ta'lim muassasalaridagi o'quv-tarbiya jarayoni;
- turli mulk shakllariga tegishli, turli tarmoq va sohalarning xo'jalik yurituvchi sub'ektlari bo'limlari faoliyati boshqaruvini tashkil etish va ish yuritish;
- ishlab chiqarish jarayonlari;
- tarmoqlar va sohalarda bo'yicha korxonalarining tovar ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish ishlarini rejalashtirish va bajarilishini nazorat qilishni ta'minlash jarayonlari hisoblanadi.

Yo'nalish bo'yicha fan, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlari, kadrlar buyurtmachilari talablaridan kelib chiqqan holda, bakalavrlarning kasbiy faoliyat ob'ektlarida qo'shimcha va o'zgarishlar bo'lishi mumkin. Bo'lishi mumkin bo'lgan qo'shimcha va o'zgarishlar muayyan talim yo'nalishlarining davlat ta'lim talablari va o'quv rejalarini ishlab chiqishda hisobga olinishi nazarda tutiladi.

Menejment ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyati quyidagilarni qamrab oladi:

- tashkilot va korxonalarda zamonaviy boshqaruv tizimini tashkil etish;
- tashkilot va korxonalar tashkiliy tuzilishining optimal variantlarini tanlash;
- boshqaruv tizimining turli pog'onalarida vakolatlar va vazifalarni taqsimlash;
- tashkilot va korxonalar boshqarish samaradorligini oshirish;
- tashkilot va korxonada mehnatni rag'batlantirish tizimini yo'lga qo'yish;
- boshqaruvda vaziyatli va tizimli yondoshuv tamoyllarini tatbiq etish;
- ishlab chiqarish korxonalarida menejment tamoyllarini qo'llash;
- tahliliy, ilmiy-tadqiqot va innovatsion faoliyat;
- korxonada menejer faoliyatini oqilona tashkil etish;
- korxonada xo'jalik yuritish jarayonlarini tashkil etish, istiqbolli boshqaruv asosida strategik vazifalarni belgilash;
- tashkilot va korxonalarining axborot oqimini boshqarish, qaror qabul qilishning mukammal tizimini tashkil etish;
- mehnatni boshqarish, tahlil qilish, xronometraj o'tkazish, tabellar tayyorlash, ish haqi hisobi uchun tarif tizimini, tarif malaka ma'lumotnomasi va tarif razryadlarini ishlab chiqish;
- maqsadli bozorning talab va taklif tahlilini amalga oshirish;
- pedagogik faoliyat (maktabgacha, umumta'lim, o'rta maxsus ta'lim muassasalarida iqtisodiy fanlardan dars berish);
- tashkilot va korxonalarda moliyani boshqarish va bu yo'nalishda samarali moliyaviy qarorlar qabul qilish, pul oqimlarini va uning davriy qiymatlarini o'rganib borish.
- korxonada samarali boshqaruv faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlarini ishlab chiqish
- tahliliy, ilmiy-tadqiqot va innovatsion faoliyat;
- statistik kuzatishlar, so'rovlar, anketa so'rovlari va ularning birlamchi natijalarini qayta ishlash;
- yo'nalish faoliyati sohasidagi loyiha yechimlarini ishlab chiqishda ishtirok etish, ishlab chiqilgan loyiha va dasturlarni xayotga tatbiq etish bo'yicha takliflar va chora-tadbirlarni tayyorlash;

– ishlab chiqarish va xizmat ko‘rsatish jarayonlarini raqamlashtirish, IoT, blokcheyn va BigDatani amaliyotga tatbiq etish;

– dasturiy ta‘minot, axborot-kommunikatsiya texnologiyasidan foydalanish.

1.2.3. *Menejment* ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari

– iqtisodiy;

– hisob, tahlil va nazorat;

– tashkiliy-boshqaruv;

– ishlab chiqarish va xizmat ko‘rsatish;

– jarayonlarni axborotlashtirish va raqamlashtirishni tashkil etish;

– ilmiy tadqiqot;

– pedagogik (umumiy o‘rta va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta‘limi tizimida).

Yo‘nalish bo‘yicha fan, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlari, kadrlar buyurtmachilari talablaridan kelib chiqqan holda bakalavrlarning kasbiy faoliyat turlarida qo‘shimcha va o‘zgarishlar bo‘lishi mumkin.

Ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha tayyorlanadigan bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining muayyan turlari kadrlar buyurtmachilarining talablari bo‘yicha real sektor, xizmat ko‘rsatish, turizm va mehmonxona xo‘jaligi, qishloq xo‘jaligi, sanoat tarmoqlari va sohalari bo‘yicha amalga oshirilishi mumkin.

1.2.4. Ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy moslashuv imkoniyatlari

Ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavr pedagogik qayta tayyorlashdan o‘tgandan so‘ng o‘rta maxsus, kasb-hunar ta‘lim muassasalarida maxsus fanlarni o‘qitishi mumkin.

1.2.5. Ta‘limni davom ettirish imkoniyatlari

Menejment ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavr kasbiy tayyorgarlikdan keyin O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida ko‘zda tutilgan magistratura mutaxassisliklari bo‘yicha o‘qishni davom ettirishi mumkin.

Shuningdek, o‘rnatilgan tartibda mustaqil tadqiqotchilik asosida ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borishi mumkin.

2. *Menejment* ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan umumiy talablar

2.1. Bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan umumiy talablar:

Bakalavr:

– dunyoqarash bilan bog‘liq tizimli va falsafiy bilimlarga ega bo‘lishi va mustaqil tahlil qila olishi, kasbiy faoliyatida ularni hisobga olib bilishi;

– gumanitar va ijtimoiy-iqtisodiy fanlar asoslarini, joriy davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olishi;

– fuqarolik jamiyatining dolzarb masalalarini bilishi, madaniyatlararo aloqalarda ularni qo‘llay olishi, O‘zbekistonning rivojlantirish strategiyasiga asoslangan faol hayotiy nuqtai nazarga ega bo‘lishi;

– boshqaruvning zamonaviy shakllari va tendensiyalarini tez o‘zlashtirish va kreativ fikrlashi, boshqaruv sohasida maxsus kompetensiyalarga ega bo‘lishi;

– axborot yig‘ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo‘lishi, o‘z kasbiy faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olishi;

– xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, tabiiy ilmiy fanlar bo‘yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo‘lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda xayotda va o‘z kasb faoliyatida foydalana bilishi;

– tegishli bakalavriat yo‘nalishi bo‘yicha raqobotbardosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo‘lishi;

– ishlab chiqarish jarayonlarini axborotlashtirish, ishlab chiqarishga axborot texnologiyalarini IoT, BigData tizimlarini joriy etish hisobiga raqamlashtirish va blokcheyinni qo‘llash usullari haqida maxsus tasavvur va bilimlarga ega bo‘lishi;

– yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o‘z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi;

– yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o‘z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi lozim.

– ta‘lim yo‘nalishlari bo‘yicha oliy ma‘lumotli shaxslar egallashi lozim bo‘lgan lavozimlarda mustaqil ishlashga;

– tegishli bakalavriat yo‘nalishlari doirasida O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida ruxsat etilgan mutaxassislik bo‘yicha magistraturada oliy ta‘limni davom ettirishga;

– kadrlarni qayta tayyorlash va malaka oshirish tizimida qo‘shimcha kasb ta‘limi olish uchun tayyorlanadilar.

2.2. Menejment ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyatlariga qo‘yiladigan davlat ta‘lim talablari

Iqtisodiy faoliyatda:

– tarmoqlar va sohalar bo‘yicha korxonalar biznes-rejalarini ishlab chiqish va amalga oshirish;

– tarmoqlar va sohalar bo‘yicha korxonalar marketingi tadqiqotlarini o‘tkazish;

– mehnat bozorida iqtisodiy tadqiqotlarni o‘tkazish;

– ish haqini hisoblash, xronometraj o‘tkazish;

– iqtisodiyot sub‘ektlarining moliyaviy barqarorligini oshirish va uni rivojlantirish yo‘llarini ishlab chiqish *qobiliyatlariga ega bo‘lishi lozim.*

Hisob, tahlil va nazorat faoliyatida:

– iqtisodiyotning tarmoqlar va sohalariga oid ma‘lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash, tahlil qilish usullarini bilish;

– iqtisodiy ma‘lumotlarni tahlil qilish va umumlashtirish;

– mulkchilik shaklidan qat‘i nazar korxonalar faoliyatini xalqaro amaliyot mezonlari, me‘yorlari va talablari asosida tahlil qilish;

– tarmoqlar va sohalar bo‘yicha korxonalar ko‘rsatkichlari o‘zgarish tendensiyalari va dinamikasini tahlil qilish;

– tarmoqlar va sohalar bo‘yicha korxonalar moliyaviy va statistik hisobotlarini tuzish hamda ularni sharhlash;

– axborot-texnologiyalarini o‘zlashtirgan bo‘lishi va ulardan samarali foydalanish yo‘llarini bilishi, IoT, BigData va blokcheyn texnologiyalarini amaliyotda qo‘llashning ko‘nikmalariga ega bo‘lishi;

– tahliliy masalalarni hal qilishda zamonaviy axborot texnologiyalari va texnik vositalardan foydalanish *qobiliyatlariga ega bo‘lishi lozim.*

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:

– tashkilot va korxonalarining tashkiliy-boshqaruv strukturasi tashkil etish, restrukturizatsiyalash, ishlab chiqarishni, sifat boshqaruvini tashkil etish va boshqarish;

– xodimlarning professional tayyorgarlik darajasini oshirib borishni tashkil qilish va HR menejment bilan shug‘ullanish;

– tashkilot va korxonalarda brendingni tashkil etish va brendini boshqarish;

– hodimlarni boshqarishning psixologik asoslarini bilish va uni amaliyotga tadbiiq etish, kommunikatsiyaning samarali usullarini o‘zlashtirish;

– inqirozga qarshi boshqarish, bankrotlikdan chiqarish va moliyaviy sog‘lomlashtirish, ichki va tashqi risklarni bartaraf etish chora-tadbirlarini ishlab chiqish;

– birlamchi ishlab chiqaruvchi bo‘g‘in ishini tashkil qilish va uni boshqarish;

– bajarayotgan faoliyati bo‘yicha ish-rejasini tuzish va uni bajarish, nazorat qilish va amalga oshirilgan ishlarning natijalarini baholash;

– kasbga oid muammolar yechimlarini amaliyotga tadbiiq etish;

– ijrochilar jamoasi ishini tashkil etish, fikrlar har xil bo‘lgan sharoitda boshqaruv qarorini qabul qilish;

– zamonaviy axborot texnologiyalar tizimini yaratish va ulardan foydalanish bilan bog‘liq bo‘lgan ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash usullari va mexanizmlarini ishlab chiqish;

– atrof-muhitni muhofaza qilish va mehnat xavfsizligi talablariga mos kelishi borasida ishlab

chiqarish jarayonlarini nazorat qilish;

- hodimlarni ishga qabul qilish va ishdan bo‘shatishning mezonlarini bilish va hodimlarning faoliyat belgilariga qarab ishlash qobiliyat va imkoniyatlarini aniqlash;
- turli darajadagi memorandum, kelishuv va shartnomalar tuzish, xorijiy hamkorlar bilan tashkilot va korxonalarining aloqalarini o‘rnatish va suhbatlar olib borish;
- ishlab chiqarish jarayonlari va resurslaridan foydalanishni rejalashtirish, favqulodda sodir bo‘lishi mumkin bo‘lgan xavf-xatarlarni tahlil qilish **qobiliyatlariga ega bo‘lishi lozim.**

Ishlab chiqarish va xizmat ko‘rsatish faoliyatida:

- menejment funksiyalarini amalga oshirish va kasbga oid hujjatlarni to‘g‘ri rasmiylashtirish;
- korxonada innovatsion-loyihani rejalashtirish va boshqarish;
- investitsiyalashning turli manbalari hisobidan ularni jalb etish va boshqarish;
- kompaniya, korxonalar tashkiliy-tuzilishining optimal variantlarini tanlash;
- kompaniya, korxonalar boshqaruv tizimini loyihalashtirish;
- boshqaruv tizimining turli pog‘onalarida vakolatlar va vazifalarni taqsimlash;
- korxonalar, tashkilotda mehnatni rag‘batlantirish tizimini yo‘lga qo‘yish;
- boshqaruvda tizimli yondashuv tamoyillarini tadbiq etish;
- ijtimoiy ta‘minot tizimini tashkil qilish va boshqarish faoliyati;
- korxonalar tashkiliy-boshqaruv faoliyatida qabul qilinadigan qarorlarni ijtimoiy-iqtisodiy samaradorlik mezonlari asosida ishlab chiqishda hamda qarorlarni muqobil variantini tanlab olishni asoslashda ishtirok etish;

– aniq iqtisodiy loyihani bajarish uchun tashkil etilgan jamoa va guruhlarini tezkor ravishda boshqarish;

- korxonalarda mehnat salohiyatidan samarali foydalanishni rejalashtirish;
- ishlab chiqarish tarmoqlari va industrial tarmoq korxonalariga
- investitsiyalarni jalb etish loyihalarini ishlab chiqish va uni boshqarish;
- ishlab chiqarish va noishlab chiqarish korxonalarini faoliyatini strategik rivojlantirishda zamonaviy iqtisodiy bilimlarni qo‘llash orqali boshqarish **qobiliyatlariga ega bo‘lishi lozim.**

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

– ilmiy-tadqiqot institutlari va ilmiy markazlarda ta‘lim yo‘nalishlaridagi fanlar va ularni o‘qitish metodikasiga oid mavzularda tadqiqot olib borish;

– tarmoqlar va sohalarni zamonaviy boshqarish usullari bo‘yicha ilmiy-tadqiqot ishlarini amalga oshirishga qatnashish;

– xo‘jalik yurituvchi sub‘ektlarni zamonaviy boshqarish tizimini ta‘minlashga bag‘ishlangan mamlakatdagi va xorijiy davlatlardagi fan-texnika yutuqlari, maxsus adabiyotlar va boshqa ilmiy-texnik axborotlarni o‘rganish;

– tarmoqlar va sohalarni zamonaviy boshqarish tizimini ta‘minlash borasidagi muammoli mavzular bo‘yicha iqtisodiy axborotlarni yig‘ish, qayta ishlash, tahlil qilish va tizimlashtirish ishlarini amalga oshirish;

– internet tarmog‘ida eng yangi ilmiy yutuqlar haqidagi ma‘lumotlarni maqsadga yo‘nalgan holda qidirish va topish;

– ta‘lim yo‘nalishlaridagi fanlarga oid ilmiy to‘plamlar, mahalliy va chet el ilmiy tadqiqot yutuqlarini o‘rganish;

– ilmiy tadqiqot ishlanmalarini tayyorlash, soha adabiyotlari ekspertizasini amalga oshirishda qatnashish;

– tadqiqot natijalari va ishlanmalarni tatbiq etish;

– ilmiy muammolar yechimi natijalarini amaliyotga joriy etish **qobiliyatlariga ega bo‘lishi kerak.**

Pedagogik faoliyatida (umumiy o‘rta va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta‘limi tizimida):

– umumiy o‘rta, o‘rta maxsus kasb-hunar ta‘lim tizimining ta‘lim muassasalarida tayyorgarlik yo‘nalishida nazarda tutilgan o‘quv fanlari bo‘yicha menejment fanlaridan zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalardan foydalanib nazariy hamda amaliy mashg‘ulotlarni o‘tkazish;

– o‘quv jarayonini tashkil etish va o‘tkazilishiga ko‘maklashish, tadqiqotlarda ishtirok etish, ma‘lumotlarni to‘plash, umumlashtirish va tahlil etish;

– o‘qitilayotgan fanlar bo‘yicha dars mashg‘ulotlarini o‘tkazish uchun zarur bo‘lgan o‘quv-metodik hujjatlarni shakllantirish, tuzish va ularni tatbiq etish; mustaqil ta‘lim va ijodiy qidiruv natijasida o‘qitilayotgan fan hamda pedagogik faoliyat sohasidagi metodlar, vositalar va shakllar jabhalarida o‘z-o‘zini muntazam takomillashtirib borish **qobiliyatlariga ega bo‘lishi lozim.**

3. Menajment bakalavriat ta‘lim yo‘nalishi o‘quv rejasi va fan dasturi (sillabus)lari mazmuniga qo‘yiladigan umumiy talablar

Menajment bakalavriat ta‘lim yo‘nalishi o‘quv rejasi va fanlar dasturlari umumiy o‘rta va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta‘limi bilan uzluksizlik va uzviylik ta‘minlanishini inobatga olgan holda, ishlab chiqilishi va talabalarning quyidagi majburiy fanlar bloklarini o‘zlashtirishini nazarda tutishi zarur:

- majburiy fanlar;
- tanlov fanlar.

Kasb faoliyati ko‘nikmalarini egallash uchun malaka amaliyotlari o‘tilishi nazarda tutilishi shart.

O‘quv rejalar majburiy o‘quv fanlari bilan bir qatorda kadrlar buyurtmachilari tomonidan taklif etilgan va talabalar tanlagan fanlarni ham o‘z ichiga olishi shart.

Bakalavriat ta‘lim yo‘nalishi o‘quv rejasi va fanlar dasturlari (sillabuslar) ni o‘zlashtirishda talabalarning o‘quv fanlariga oid bir qancha masalalar va muammolar bo‘yicha mustaqil bilim olishi nazarda tutilishi lozim.

O‘quv rejaga kiritiladigan ixtisoslikka oid fanlarning amaliy mashg‘ulotlari Qo‘qon universiteti hamda bazaviy tashkilot va korxonalarda o‘tkazilishi mumkin.

Nazariya va amaliyot yaxlitligini ta‘minlash uchun talabalarning malakaviy amaliyotlari va ixtiyoriy stajirovkalari bazaviy tashkilot va korxonalarda o‘tkaziladi.

Bakalavriat ta‘lim yo‘nalishi o‘quv rejasiga muvofiq 240 kredit (GPA 2 va undan yuqori bo‘lganida) tugallanishi shart.

3.1. O‘quv reja fanlari bloklari mazmuniga qo‘yiladigan umumiy talablar

Majburiy fanlar bloki bo‘yicha:

– bilishning matematik usullari, murakkab iqtisodiy tizimlar va jarayonlarni modellashtirish tamoyillari, informatika hamda axborot to‘plash, ularni qayta ishlash va uzatish usullarining jamiyatdagi o‘rni va ahamiyati haqida oliy darajadagi tasavvurlarni shakllantirish;

– biznes va tadbirkorlik faoliyatini yuritishda, iqtisodiyotning mikro va makro darajadan tahlil qilishda, hisob siyosatini yuritishda va statistik hisobotlarni tayyorlashda axborot texnologiyalaridan faol foydalana olish bo‘yicha maxsus bilimlarni shakllantirish;

– boshqaruvning barcha darajalarini mukammal o‘zlashtirish va tatbiq etishda strategik maqsadlarni va boshqaruvining tamoyillari, yo‘llari, usulblari va taktikalari bo‘yicha kompetensiyani shakllantirish;

– tavakkalchilik va uni pasaytirish, korxonalarda maksimal foydaga erishish nuqtasini aniqlash, talab va taklif elastikligini hisoblash, raqobatlashgan bozor sharoitida narxni belgilash, ishlab chiqarish xarajatlari va foydani hisoblash hamda mehnat bozori, kapital bozori va yer bozorini tahlil qilish;

– davlat hokimiyati va uning vakolatlarini turli pog‘onalar o‘rtasida taqsimlash tamoyillari va mintaqa moliyaviy mablag‘lari hamda ularning shakllanish xususiyatlarini aniqlash;

– mehnatni tashkil etishi, mehnat bozorini rivojlantirishi va tartibga solishi hamda aholi bandligini ta‘minlash;

– rejalashtirish, tashkil etish, motivatsiyalash va muvofiqlashtirish, bozor holati haqida axborot to‘plash va qayta ishlash, pul, kredit, qimmatli qog‘ozlar, moliya bozorlari faoliyati ko‘rsatkichlarini tahlil qilish ko‘nikmalariga ega bo‘lishi;

– korxonada marketing faoliyatini tashkil etish tizimi, marketing kompleksi, marketingning ichki va tashqi muhiti, bozor kon‘yunkturasi va bozor sig‘imini tahlil qilish ko‘nikmalariga ega bo‘lishi;

– xalqaro darajada boshqaruv munosabatlarini tashkillanishi, korporativ moliyaning boshqaruv orqali samaradorligini oshirish, global strategik menejment orqali tashkilot va korxonani katta maydonlarga chiqishini ta'minlashi lozim.

– statistika amaliyotida qo'llaniladigan iqtisodiy ko'rsatkichlardan foydalanishi, mehnatni tashkil etishi, mehnat bozorini rivojlantirishi va tartibga solishi hamda aholi bandligini ta'minlash;

– rejalashtirish, tashkil etish, motivatsiyalash va muvofiqlashtirish, bozor holati haqida axborot to'plash va qayta ishlash, pul, kredit, qimmatli qog'ozlar, moliya bozorlari faoliyati ko'rsatkichlarini tahlil qilish ko'nikmalariga ega bo'lishi;

– iqtisodiy tahlilning asosiy usullari va amalga oshirish tamoyillari, xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning mablaglari, ularning tashkil topish manbalari va ularning iqtisodiy salohiyatini baholashi;

– menejmentning ilmiy yondashuvlari va tamoyillari, boshqaruv usullarini bilishi va amaliyotga tatbiq etish;

– menejer faoliyatini rejalashtirish va tashkil etishga qo'yiladigan asosiy talablarni bilish;

– korxonalar salohiyatining raqobatbardoshligini oshirish yo'llarini belgilash va ishlab chiqarishdan korxonalar iqtisodiy manfaatdorligini ta'minlash;

– korxonalar faoliyatini boshqarish samaradorligini baholash va uni tahlil qilish, korxonalar boshqaruv tizimini tartibga solish usullari, boshqaruv qarorlarini ishlab chiqish hamda qarorlarning bajarilishini nazorat qilish, amalga oshirilishi ta'minlash masalalarini chuqur o'rganishi;

– inson resurslarini samarali boshqarish va unda ziddiyatli muammolarni hal etish, yetakchilik mahoratini ko'rsatish, boshqaruvdagi muammoli vaziyatlarni va qabul qilinayotgan qarorlarni simulyatsiyalar orqali tasavvur qilishni shakllantirish;

– ilm-fan taraqqiyoti asosida ishlab chiqarishni yo'lga qo'yishni bilishi va ulardan foydalana olishi;

– ta'lim yo'nalishi negizidagi muayyan magistratura mutaxassisligi bo'yicha kelgusida ta'limni davom ettirishga ongli munosabatda bo'lishiga ko'maklashishi lozim.

– mutaxassislik fanlarning dasturlarini ishlab chiqishda kadrlar buyurtmachilarining talablari e'tiborga olinadi.

– bakalavr ta'lim yo'nalishidagi talabalar umumkasbiy va ixtisoslik fanlari bo'yicha qo'shimcha ravishda chuqur bilim olishga bo'lgan ehtiyojini qondirish;

– tarmoqlar va sohalar bo'yicha iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash hamda ta'lim xizmatlari sohalarini rivojini jadallashtirish;

– budjet-soliq siyosatining tarkibi, uning ishlab chiqilishi, amalga oshirilishi va asosiy yo'nalishlari, investitsiyalarni jalb qilish va baholashning strategik va taktik usullari haqida tasavvurga ega bo'lishi;

– ta'lim sifatiga qo'yilayotgan talablar va mehnat bozori kon'yukturasi tez o'zgarayotgan sharoitda bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha o'quv reja va fan dasturlarining safarbarligi va moslashuvchan bo'lishini ta'minlanishi;

– kasbiy faoliyat strategiyasi va taktikasini to'g'ri tanlay olish, kasbiy nuqtai nazarning barqarorligini ta'minlash;

– bakalavr ta'lim yo'nalishidagi talabalar umumkasbiy fanlari bo'yicha qo'shimcha ravishda chuqur bilim olishga bo'lgan ehtiyojini qondirish;

– tarmoqlar va sohalar bo'yicha iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash hamda ta'lim xizmatlari sohalarini rivojini jadallashtirish;

– ta'lim sifatiga qo'yilayotgan talablar va mehnat bozori kon'yukturasi tez o'zgarayotgan sharoitda bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha o'quv reja va fan dasturlarining safarbarligi va moslashuvchan bo'lishini ta'minlanishi;

– kasbiy faoliyat strategiyasi va taktikasini to'g'ri tanlay olish, kasbiy nuqtai nazarning barqarorligini ta'minlashi lozim.

Tanlov fanlari bo'yicha:

Ta'lim yo'nalishi bo'yicha fan, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlari, kadrlar buyurtmachilari talablaridan kelib chiqqan holda tanlov fanlarining tarkibi va ularning mazmuniga qo'yilgan talablar Qo'qon universiteti Kengashi tomonidan belgilanadi.

3.2. Menejment bakalavriat ta'lim yo'nalishi o'quv rejasidagi yuklama hajmi

Barcha turdagi auditoriya va auditoriyadan tashqari o'quv ishlarini o'z ichiga olgan o'quv yuklamasining eng yuqori hajmi haftasiga 36 soat qilib belgilanadi. Ishlab chiqarishdan ajralgan holda (kunduzgi) o'qish shakli uchun auditoriya mashg'ulotlarining eng yuqori hajmi haftasiga 30 soatgacha qilib belgilanishi mumkin.

O'qishning me'yoriy muddati to'rt yil bo'lgani holda o'quv jarayoni o'rtacha 140-150 hafta davom etishi zarur.

Bibliografik ma'lumotlar

UDK 002: 651. 1/7

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so'zlar:

kasbiy faoliyat turi, kompetensiya, modul, ta'lim yo'nalishi, kasbiy faoliyat ob'ekti, kasbiy faoliyat jabhasi, bakalavriatning asosiy o'quv reja va fan dasturi (sillabus), profil, o'qib-o'rganish natijalari, o'quv davri, menejment, boshqaruv, iqtisodiyot, tarmoqlar va sohalar, tarmoqlar va sohalar bo'yicha korxonalar, industrial tarmoqlari, korxonalar faoliyati, ishlab chiqarish texnologiyasi, ishlab chiqarishni texnologik asoslari, ishlab chiqarishni rejalashtirish va loyihalashtirish, ishlab chiqarish xarajatlari, modernizatsiya, samaradorlik, raqobatbardoshlik.

Menejment yo'nalishi bo'yicha o'quv rejasining tuzilishi

№	№	Fanlar	Fan nomi, ingliz tilida	Kod	Kredit	Umumiy soat	Auditoriya soati	Mustaqil ta'lim soati
1-semestr								
1	1	Menejment asoslari	Management Fundamentals	ManFun M 106	6	180	72	108
2	2	Biznes va tadbirkorlik asoslari	Business and Entrepreneurship Fundamentals	BusEntr M 106	6	180	72	108
3	3	Yozish va taqdimot qilish ko'nikmalari	Writing and Presentation Skills	WritPres M 106	6	180	72	108
4	4	Axborot kommunikatsiya texnologiyalari	Information Communication Technologies	InfTech M 106	6	180	72	108
5	5	Ingliz tili	English	English M 103	3	90	36	54
6	6	Rus tili	Russian	Russian M 103	3	90	36	54
		JAMI			30	900	360	540
2-semestr								
7	1	Iqtisodchilar uchun matematika	Mathematics for Economists	MathEcon M 106	6	180	72	108
8	2	Mikroiqtisodiyot	Microeconomics	MicEcon M 106	6	180	72	108
9	3	Statistika	Statistics	Stat M 106	6	180	72	108
10	4	Mijozlar xulq-atvori menejmenti*	Customer Behaviour Management	CusBeh E 106	6	180	72	108
11	5	Ingliz tili	English	English M 103	3	90	36	54
12	6	Rus tili	Russian	Russian M 103	3	90	36	54
		Tanlov fanlar						
	1	Biznes etikasi*	Business Ethics	BusEth E 106	6	180	72	108
	2	Logistika*	Logistics	Logist E 106	6	180	72	108
		JAMI			30	900	360	540
3-semestr								
13	1	Buxgalteriya hisobi	Accounting	Account M 206	6	180	72	108
14	2	Makroiqtisodiyot	Macroeconomics	MacEcon M 206	6	180	72	108
15	3	Miqdoriy usullar	Quantitive Methods	QuanMeth M 206	6	180	72	108
16	4	Biznes kommunikatsiya*	Business Communication	BusCom E 206	6	180	72	108
17	5	Kasbga yo'naltirilgan ingliz tili**	Profession-oriented English	ProfEng E 203	3	90	36	54
18	6	Kasbga yo'naltirilgan rus tili**	Profession-oriented Russian	ProfRus E 203	3	90	36	54
		Tanlov fanlar						
	1	Mahsulot va xizmatlarni boshqarish*	Product and Services Management	ProdSer E 206	6	180	72	108
	2	Nemis tili**	German	German E 203	3	90	36	54
	3	Fransuz tili**	French	French E 203	3	90	36	54
	4	Koreys tili**	Korean	Korean E 203	3	90	36	54
		JAMI			30	900	360	540
4-semestr								
19	1	Moliyaviy hisob*	Financial Accounting	FinAcc E 206	6	180	72	108
20	2	Strategik menejment	Strategic Management	StratMan M 206	6	180	72	108

21	3	Inson resurslarini boshqarish	Human Resources Management	HumRes M 206	6	180	72	108
22	4	Tanqidiy fikrlash*	Critical Thinking	CritThin E 206	6	180	72	108
23	5	Kasbga yo'naltirilgan ingliz tili **	Profession-oriented English	ProfEng E 203	3	90	36	54
24	6	Kasbga yo'naltirilgan rus tili**	Profession-oriented Russian	ProfRus E 203	3	90	36	54
		Tanlov fanlar						
	1	Iqtisodiy siyosat*	Economic Policy	EconPol E 206	6	180	72	108
	2	Bank ishi*	Banking	Bank E 206	6	180	72	108
	3	Pul va moliya*	Money and Finance	MonFin E 206	6	180	72	108
	4	Nemis tili**	German	German E 203	3	90	36	54
	5	Fransuz tili**	French	French E 203	3	90	36	54
	6	Koreys tili**	Korean	Korean E 203	3	90	36	54
		JAMI			30	900	360	540
5-semestr								
25	1	Menejment axborot tizimlari	Management Information Systems	ManInf M 306	6	180	72	108
26	2	Moliyaviy menejment	Financial Management	FinMan M 306	6	180	72	108
28	3	Operatsion menejment	Operations Management	OperMan M 306	6	180	72	108
29	4	Investitsiyalar*	Investments	Invest E 306	6	180	72	108
30	5	Biznes psixologiya**	Business Psychology	BusPsy E 303	3	90	36	54
31	6	Kasbga yo'naltirilgan ingliz tili **	Profession-oriented English	ProfEng E 303	3	90	36	54
		Tanlov fanlar						
	1	Ekonometrika I*	Econometrics I	Econmet E 316	6	180	72	108
	2	Soliq va soliqqa tortish*	Tax and Taxation	Tax E 306	6	180	72	108
	3	Biznes konsalting**	Business Consulting	BusCon E 303	3	90	36	54
	4	Qimmatli qog'ozlar bozori**	Securities Markets	SecMar E 303	3	90	36	54
	5	Kasbga yo'naltirilgan nemis tili**	Profession-oriented German	ProfGer E 303	3	90	36	54
	6	Kasbga yo'naltirilgan fransuz tili**	Profession-oriented French	ProfFren E 303	3	90	36	54
		JAMI			30	900	360	540
6-semestr								
31	1	Xalqaro biznes	International Business	IntBus M 306	6	180	72	108
32	2	Raqamli iqtisodiyot*	Digital Economy	DigEcon E 306	6	180	72	108
33	3	PR menejmenti	PR Management	PRMan M 306	6	180	72	108
34	4	Marketing	Marketing	Mark M 306	6	180	72	108
35	5	Kasbga yo'naltirilgan ingliz tili **	Profession-oriented English	ProfEng E 303	3	90	36	54
36	6	Notiqlik san'ati va liderlik**	Public Speaking and Leadership	PubLead E 303	3	90	36	54
		Tanlov fanlar						
	1	Sifat boshqaruvi*	Quality Management	QualMan E 306	6	180	72	108
	2	Xaqaro moliya*	International Finance	IntFin E 306	6	180	72	108
	3	Kasbga yo'naltirilgan nemis tili**	Profession-oriented German	ProfGer E 303	3	90	36	54

	4	Kasbga yo'naltirilgan fransuz tili**	Profession-oriented French	ProfFren E 303	3	90	36	54
	5	Sotsiologiya**	Sociology	Socio E 303	3	90	36	54
	6	Falsafa**	Philosophy	Philos E 303	3	90	36	54
		JAMI			30	900	360	540
7-semestr								
37	1	Elektron tijorat*	E-commerce	E-Com E 406	6	180	72	108
38	2	Loyiha boshqaruvi	Project Management	ProjMan M 406	6	180	72	108
39	3	Tadqiqot metodlari	Research Methods	ResMeth M 406	6	180	72	108
40	4	Risklarni boshqarish	Risk Management	RiskMan M 406	6	180	72	108
41	5	Amaliyot	Internship	Intern M 406	6	180		180
		Tanlov fanlar						
	1	Moliyaviy rejalashtirish*	Financial Planning	FinPlan E 406	6	180	72	108
	2	Audit*	Auditing	Audit E 406	6	180	72	108
		JAMI			30	900	288	612
8-semestr								
42	1	Biznes huquqi	Business Law	BusLaw M 475	7,5	225	90	135
43	2	Xalqaro iqtisodiyot	International Economics	IntEcon M 475	7,5	225	90	135
44	3	Korporativ boshqaruv	Corporate Management	CorpMan M 475	7,5	225	90	135
45	4	Yakuniy loyiha ishi	Final Project	FinProj M 475	7,5	225		225
		JAMI			30	900	270	630
		JAMI:			240	7200	2718	4482

Ishlab chiquvchilar, kelishilgan asosiy turdosh oliy ta'lim muassasalari xamda kadrlar iste'molchilari

ISHLAB CHIQILGAN:

Qo'qon universiteti rektori

Sh. Mustafakulov
Sh. Mustafakulov

202 __ « __ »
M.O'.

Qo'qon shahar hokimiyati

Iqtisodiyot va tadbirkorlik masalalari

bo'yicha hokimning birinchi o'rinbosari

Sh. Dehqonov
Sh. Dehqonov

202 __ « __ »
M.O'.

KELISHILGAN

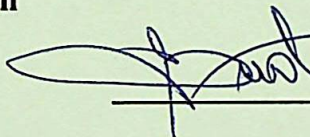
Oliy ta'limni rivojlantirish tadqiqotlari va ilg'or texnologiyalarini tatbiq etish markazi direktori

Z. Hakimov
Z. Hakimov

M.O'.

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti rektori

K.A. Sharipov

202 __ « __ »

M.O'.

“Menejment” bakalavriat ta’lim yo‘nalishi uchun yangidan yaratilgan davlat ta’lim talablariga kiritilgan kadrlar iste’molchilarining ta’lim yo‘nalishi bitiruvchilari kasbiy faoliyatiga qo‘yiladigan umumiy davlat ta’lim talablari (kasbiy kompetentlik talablari)

№	Vazirlik (idora)ning tashkilot (korxonalar) uchun kadr tayyorlanayotgan bakalavriat ta’lim yo‘nalishlari nomi	Vazirlik (idora)ning ta’lim yo‘nalishi bitiruvchilari kasbiy faoliyatlariga qo‘yiladigan umumiy davlat ta’lim talablari (kasbiy kompetentlik talablari)
1	Menejment	– dunyoqarash bilan bog‘liq tizimli va falsafiy bilimlarga ega bo‘lishi va mustaqil tahlil qila olishi, kasbiy faoliyatida ularni hisobga olib bilishi; – gumanitar va ijtimoiy-iqtisodiy fanlar asoslarini, joriy davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olishi; – fuqarolik jamiyatining dolzarb masalalarini bilishi, madaniyatlararo aloqalarda ularni qo‘llay olishi, O‘zbekistonning rivojlantirish strategiyasiga asoslangan faol hayotiy nuqtai nazarga ega bo‘lishi; – boshqaruvning zamonaviy shakllari va tendensiyalarini tez o‘zlashtirish va kreativ fikrlashi, boshqaruv sohasida maxsus kompetensiyalarga ega bo‘lishi; – ishlab chiqarish jarayonlarini axborotlashtirish, ishlab chiqarishga axborot texnologiyalarini IoT, BigData tizimlarini joriy etish hisobiga raqamlashtirish va blokcheyinni qo‘llash usullari haqida maxsus tasavvur va bilimlarga ega bo‘lishi; – axborot yig‘ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo‘lishi, o‘z kasbiy faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olishi; – xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, tabiiy ilmiy fanlar bo‘yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo‘lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda xayotda va o‘z kasb faoliyatida foydalana bilishi; – tegishli bakalavriat yo‘nalishi bo‘yicha raqobatchilik umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo‘lishi; – yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o‘z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi; – yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o‘z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi lozim.

Qo‘qon universiteti Akademik ishlar bo‘yicha prorektori
O.R. Sheralliev

**Qo‘qon universiteti nodavlat oliy ta‘lim muassasining “Menejment”
bakalavriat ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha davlat ta‘lim talablari va o‘quv
rejalari ishlab chiquvchilar hamda kadrlar iste‘molchilari o‘rtasida**

KELISHUV DALOLATNOMASI

Qo‘qon shahri

20__ yil _____

**Qo‘qon shahar Iqtisodiyot va tadbirkorlik masalalari bo‘yicha hokimning
birinchi o‘rinbosari Sh.Dehqonov va Qo‘qon universiteti Akademik ishlar
bo‘yicha prorektori O.Sheraliev mazkur kelishuv dalolatnomasini quyidagilar
haqida tuzdik:**

1. O‘zbekiston Respublikasining 2020 yil 23 sentabrdagi “Ta‘lim to‘g‘risidagi” O‘RQ-637-son Qonuni va O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta‘lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida” 2019 yil 8 oktabrdagi PF-5847-son Farmoni hamda O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Oliy ta‘lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 2017 yil 20 apreldagi PQ-2909-son Qarori bilan tasdiqlangan “2017-2021 yillarda Oliy ta‘lim tizimini kompleks rivojlantirish chora-tadbirlar Dasturi ijrosini ta‘minlash bo‘yicha Oliy va o‘rta maxsus-ta‘lim vazirligi Dasturi”ning III qismi hamda 2017 yil 27 iyuldagi “Oliy ma‘lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risidagi” PQ-3151-sonli, 2018 yil 5 iyundagi “Oliy ta‘lim muassasalarida ta‘lim sifatini oshirish va ularning, mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta‘minlash bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi 3775-sonli, 2019 yil 18 avgustdagi “Qo‘qon universiteti faoliyatini tashkil etish to‘g‘risida”gi 683-sonli Qarorlarida hamda Vazirlikning 2017 yil 6 maydagi 294-sonli, 30 maydagi 356-sonli, 19 iyundagi 407-sonli buyruqlari ijrosini ta‘minlash maksadida Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi huzuridagi Oliy ta‘limni rivojlantirish tadqiqotlari va ilg‘or texnologiyalarini tatbiq etish markazi, Qo‘qon universiteti, turdosh oliy ta‘lim muassasalari hamda tegishli soha va tarmoqlar bo‘yicha kadr iste‘molchilari bilan birgalikda tashkil qilingan ishchi-guruhlar tomonidan “Oliy ta‘lim yo‘nalishlari va mutaxassisliklari Klassifikatori”ga muvofiq ishlab chiqilgan ta‘lim yo‘nalishlarining davlat ta‘lim talablari va o‘quv rejalari ishlab chiqildi.

2. “Menejment” ta‘lim yo‘nalishining davlat ta‘lim talablari va o‘quv rejalari ishlab chiqishda turdosh oliy ta‘lim muassasalari - Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, Toshkent Moliya instituti, Qo‘qon universiteti professor-o‘qituvchilari hamda ishlab chiqarish mutaxassislari o‘z fikr-mulohazalari bilan ishtirok etganlar.

3. “Menejment” ta‘lim yo‘nalishi kadrlar iste‘molchisi - Qo‘qon shahar hokimligi mutaxassislari tomonidan mazmunan o‘rganildi hamda ularni maromiga yetkazish maqsadida tegishli takliflar bildirildi. Asosiy kadr iste‘molchi sifatida

Qo'qon shahar hokimligining mutaxassislari va turdosh OTMlari professor - o'qituvchilarining takliflari "Menejment" ta'lim yo'nalishlarining davlat ta'lim talablari va o'quv rejalarini mukammallashtirishda inobatga olindi.

Yuqoridagilardan kelib chiqqan holda mazkur davlat ta'lim talablari va o'quv rejalarini o'quv jarayonlariga tatbiq etish mumkin, deb hisoblaymiz.

**Qo'qon shahar Iqtisodiyot va
tadbirkorlik masalalari bo'yicha
hokimning birinchi o'rinbosari
Sh.Dehqonov**

**Qo'qon universiteti Akademik ishlar
bo'yicha prorektori O.Sheraliev**

**Qo‘qon universiteti, turdosh oliy ta‘lim muassasalari va kadrlar
iste‘molchilari bilan hamkorlikda ishlab chiqilgan ta‘lim yo‘nalishlari davlat
ta‘lim talablariga berilgan**

TAQRIZ

Respublikada oliy ta‘lim tizimida olib borilayotgan islohotlar ta‘lim tizimini zamonaviylashtirish, talabalarni mustaqil fikrlashga o‘rgatish va nazariy bilimlarini amalda samarali qo‘llashga qaratib kelinmoqda. Bu borada, oliy ta‘limda islohotlarni amalga oshirish bo‘yicha ko‘plab huquqiy-me‘yoriy hujjatlar hkam qabul qilib kelinmoqda. Xususan, O‘zbekiston Respublikasining 2020 yil 23 sentyadagi “Ta‘lim to‘g‘risidagi” O‘RQ-637-son Qonuni va O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta‘lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida” 2019 yil 8 oktabrdagi PF-5847-son Farmoni hamda O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20 apreldagi “Oliy ta‘lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-2909-sonli Qarori, 2017 yil 27 iyuldagi “Oliy ma‘lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risidagi” PQ-3151-sonli Qarori, 2018 yil 5 iyundagi “Oliy ta‘lim muassasalarida ta‘lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta‘minlash bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi 3775-sonli Qarori, 2019 yil 18 avgustdagi “Qo‘qon universiteti faoliyatini tashkil etish to‘g‘risida”gi 683-sonli Qarorlari ijrosini ta‘minlash maqsadida Qo‘qon universiteti tomonidan “Oliy ta‘lim yo‘nalishlari va mutaxassisliklari Klassifikatori”ga muvofiq ta‘lim yo‘nalishlari davlat ta‘lim talablari va o‘quv rejalari ishlab chiqildi hamda O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi huzuridagi Oliy ta‘limni rivojlantirish tadqiqotlari va ilg‘or texnologiyalarini tatbiq etish markazi, turdosh oliy ta‘lim muassasalari hamda tegishli soha va tarmoqlar bo‘yicha kadr iste‘molchilari tomonidan kelishildi.

Davlat ta‘lim talablarini ishlab chiqishda “Menejment” bakalavriat ta‘lim yo‘nalishining umumiy tavsifi, qo‘llanish sohasi, kasbiy faoliyatlarining tavsifi, bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan umumiy talablar, ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyatlariga qo‘yiladigan davlat ta‘lim talablari, ta‘lim yo‘nalishlarining o‘quv rejasi va fan dasturi (sillabus)lari mazmuniga qo‘yiladigan umumiy talablar, o‘quv reja fanlari bloklari mazmuniga qo‘yiladigan umumiy talablar, bakalavriat ta‘lim yo‘nalishlari o‘quv rejasidagi yuklama hajmi, ilovalar, bibliografik ma‘lumotlar, ishlab chiquvchilar, asosiy turdosh oliy ta‘lim muassasalari hamda kadrlar iste‘molchilari bilan kelishilganligini tasdiqlovchi muhr va imzolar o‘z ifodasini topgan.

“Iqtisodiyot”, “Moliya”, “Menejment”, “Tadbirkorlik” ta‘lim yo‘nalishlarining davlat ta‘lim talablari va o‘quv rejalari Bolonya kelishuvi asosida ta‘sis etilgan o‘qitishning kredit tizimiga asoslangan bo‘lib, Janubiy Koreyaning ta‘lim tizimidan foydalanilgan. Bunda, fanlar soni optimallashtirilgan bo‘lib, kadrlar buyurtmachilarining talablari va xorijiy tajribalar inobatga olingan holda ishlab chiqilgan. Shunga asosan, bir semestrda eng ko‘pi bilan 6 tagacha fan

belgilangan. Talabalarga ta'lim yo'nalishi bo'yicha davlat namunasidagi diplom olish uchun mezon sifatida 240 kredit to'plashi va o'rtacha o'zlashtirish darajasi 2 GPA dan kam bo'lmasligi belgilab olingan.

Mamlakat ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotining istiqbollari, jamiyat ehtiyoji, fan, texnika, texnologiya va madaniyat yutuqlari, kadrlar tayyorlash borasida jahon tendensiyalaridan kelib chiqib, iqtisodiyot sohasining modernizatsiyalashuv sharoitida kadrlar iste'molchilarining talablarini oliy ta'lim mazmuniga tezkor joriy etilishiga tegishli sharoitlar yaratish, oliy ta'lim davlat ta'lim standartlarini xalqaro amaliyotdagi akademik standartlar bilan uyg'unlashtirish hamda ularning uzviyligini ta'minlashga asosiy e'tibor qaratilmoqda.

Qo'qon universiteti va hamkorlar bilan birgalikda ishlab chiqilgan "Iqtisodiyot", "Moliya", "Menejment", "Tadbirkorlik" ta'lim yo'nalishlarining davlat ta'lim talablari va o'quv rejalari ko'rib chiqildi va ular belgilangan me'yor talablariga javob beradi. Ushbu davlat ta'lim talablari oliy ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatoriga mos ravishda iqtisodiyotda olib borilayotgan islohotlardan kelib chiqib, oliy ta'lim muassalarida zamonaviy innovatsion texnologiyalar bo'yicha chuqur bilim hamda amaliy ko'nikmalarni tayyorlanadigan kadrlarga yetkazishga mo'ljallangan.

Umuman olganda, Qo'qon universiteti tomonidan ishlab chiqilgan "Iqtisodiyot", "Moliya", "Menejment", "Tadbirkorlik" ta'lim yo'nalishlarining davlat ta'lim talablari va o'quv rejalari o'rnatilgan tartibda tasdiqlanishi va amaliyotga tatbiq etilishini mumkin, deb hisoblaymiz.

Farg'ona politexnika instituti
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
i.f.n., dotsent:

J.X.Kambarov